

BOZSIK YVETTE TÁRSULAT: LÉLEKTÁNC

A harmadik nemzetközi táncművelési programjai között lettünk rá a *Lélektáncra*. Sokatmondó cím, gondoltam, nézzük meg, vajon az előadás is az? 2009. szeptember 26-án Pécsen, a parányi stúdiószínházban gyűltünk össze fiatalok és idősek, nők és férfiak, egészségesek és mozgáskorlátozottak, hogy megtapasztaljuk a lélek táncát.

A produkció a Bozsik Yvette Társulat, a Tánceánia, valamint a Gördülő Táncsoport közös munkájaként jött létre. Az ismertető alapján számíthattunk arra, hogy mozgáskorlátozottak és egészséges, aktív táncosok együtt jelennek meg a színpadon, de nem sejtettük, hogy minket, a közönséget is hosszú útra hívnak. A társulat vezetőjének bevezető szavai nehezé tették a levegőt. A fellépés előtt nem sokkal halt meg egyik vak társuk, Matatek Judit, neki ajánlotta Bozsik Yvette a darabot. A fekete függönyök előtt, a nézőtérrel szemben ülő társulatból kettő kerekese fiatal férfi, egy kedves arcú vak fiú, s a merev tekintetű táncosok várakoztak, készen a játszámára, a megpróbáltatásokra.

Szakmai szempontból nem tisztem a mozdulatok nyelvén jellemezni a produkciót, hiszen sem táncos, sem kritikus nem vagyok. De nem tehetem meg, hogy ne mondjam el, miért találom nagyszerűnek az alkotást. Bozsik Yvette Társulata lélektáncra hívta a közönséget is, szokatlanul, merészen, egyes érzelmeket ébresztve, de felvállalta, hogy megmutatja: a lélek tud táncolni, ha a láb nem is. Szembesítette a jelenlevőket a társadalmunkban eluralkodó, kirekesztő világnézettel. A néző eleinte még vonakodva, de megvívta saját csatáit. Ahogy az *All That Jazz* című filmben (rendező: Bob Fosse) a tánc bűvöletében élő koreográfust alakító Roy Scheider lépésről lépésre fogadja el halálos betegségét, a tagadás, a félelem, a lassú elfogadás és a belenyugvás fázisain át, mi is tudomásul vettük, hogy másként kell élnünk. Nemcsak a sérült és az

ép ember, a férfi és a nő kapcsolata is megjelent a színpadon, ám nem a hagyományos szerepekben. A kerekese székéből kiemelt férfit tartó táncosok szinte nemüktől megválva ölelték körül a vad fordulatokban feloldódó lelket. A testek mint eszközök animus és anima (a férfi és a női lélek) találkozását segítették elő. A háttérben a szőke táncosnő karjait simogatta két férfi, a vak fiú és egy táncos. Mindegyikük lágyan, finoman húzta ujjait a női karon, ám a vak fiú a lényegyet keresve a nő ereit simította, a szívverését fürkészte. Philippe Héritier zenéje pedig csak fokozta a látottak hatását.

A narrátor, Bóta Ildikó táncterapeuta, a Tánceánia csoportvezetője, kezében mikrofont tartva írta le, mit látunk a színpadon, keresztneveikön utalt a szereplőkre, mintha csak a nemrég eltávozott társuknak mesélne. Az előadás hirtelen egy tánckurzus jegyeit öltötte magára, s a finoman bűgöngyön hangon adott instrukciók alapján a résztvevők betöltötték a teret. A görcsös ujjakba fonódó művészi táncos ujjak ráébredtettek arra, milyen messze vagyunk egymástól odakint. A sérült és az ép test impulzív találkozása ránehezült a teremben ülők lekére. Nem tehetünk mást, végig kellett mennünk az úton. Az egymást érintő arcok, kezek, törzsek, egymásba csavarodó lábak mind élettel teltek meg, s az ősi nyelven kiáltották: Mi együtt létezzünk! Az elfogadásban nagy segítségünkre volt a Gördülő Táncsoport két táncosa, kiknek egymásba olvadó szemkontaktusa elfeledtetett minden mást. A lelkei táncoltak, mi pedig örülhettünk, hogy részesei lehetünk a csodának. Tükröt tartottak felénk, s addig változtunk, addig gyötrődöttünk, zokogtunk, míg megszerettük, amit látunk. A darab rólunk szólt. Komoly feladatot kaptunk: felül kell vizsgálnunk társadalmilag kialakult nézeteinket a hátrányos helyzetűekről, a vakokról, a mozgáskorlátozottakról, de legfőképp magunkról.